ROZHODNUTIE KOMISIE

z 11. marca 2008

o režime štátnej pomoci Nemecka poskytovanej v podobe oslobodenia od dane z minerálnych olejov podnikom pestujúcim produkty v skleníkoch

[oznámené pod číslom K(2008) 860]

(Iba nemecké znenie je autentické)

(2008/715/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2,

po vyzvaní zúčastnených strán na predloženie pripomienok v súlade s uvedeným ustanovením a so zreteľom na ich pripomienky [1],

keďže:

I. POSTUP

(1) Listom z 19. apríla 2005, ktorého prijatie bolo zaregistrované 20. apríla 2005, Nemecko notifikovalo opatrenie, ktorým sa za roky 2005 a 2006 poskytuje vrátenie dane podnikom pestujúcim produkty v skleníkoch. Toto opatrenie obsahuje doložku o odklade, podľa ktorej je jeho vykonanie závislé od schválenia Komisiou. Prípad štátnej pomoci bol zapísaný pod číslom N 189/05.

(2) Toto opatrenie je predĺžením nenotifikovaného režimu štátnej pomoci (2001– 2002), ktorý už bol takisto predĺžený (2003 – 2004), pričom rovnako nebol notifikovaný. Obidve tieto nenotifikované opatrenia boli zapísané do registra nenotifikovanej pomoci pod číslom NN 36/05.

(3) Listom z 20. októbra 2005 Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania v súlade s článkom 88 ods. 2 Zmluvy o ES [2]. Nemecko k nemu predložilo svoje pripomienky v liste z 22. novembra 2005. Komisia dostala niekoľko pripomienok od tretích zainteresovaných strán. Nemecko sa k nim vyjadrilo v liste zo 14. júna 2006 a v liste z 12. decembra 2007 poskytlo ďalšie informácie.

II. OPIS

(4) Nemecko prostredníctvom zákona zo 16. augusta 2001, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z minerálnych olejov, zaviedlo dvojročné zníženie dane z palív (vykurovací olej, zemný plyn, kvapalný plyn) na použitie v skleníkoch a zakrytých pestovateľských zariadeniach. Pomoc bola poskytnutá v podobe oslobodenia od dane.

(5) Prostredníctvom nemeckého zákona o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy z 23. decembra 2002 bola daňová úľava, ktorá sa pôvodne poskytla na palivá, použitá v období od 1. januára 2001 do 31. decembra 2002, predĺžená do 31. decembra 2004.

(6) Nemecko prostredníctvom zákona o vykonaní usmernení z 9. decembra 2004 plánovalo ponechať vrátenie dane v platnosti do konca roka 2006 a notifikovalo predĺženie platnosti tohto opatrenia ako štátnu pomoc č. 189/2005.

(7) V tabuľkách v prílohe I sú zobrazené sadzby vrátenia daní a finančný vplyv vrátených daní v prospech skleníkového pestovania v porovnaní so zvyškom poľnohospodárskeho odvetvia.

(8) Komisia začala konanie vo veci formálneho zisťovania z týchto dôvodov:

(9) Opatrenie predstavuje štátnu pomoc. Nemecko uviedlo, že na tento prípad sa vzťahuje výnimka obsiahnutá v smerniciach Rady o zdaňovaní energetických produktov (smernica 92/81/EHS, nahradená od roku 2003 smernicou 2003/96/ES). Podľa týchto smerníc mohli členské štáty poskytnúť daňové úľavy pre minerálne oleje používané v záhradníctve.

[1] Ú. v. EÚ C 67, 18.3.2006, s. 23.
[2] Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

(10) Komisia vyjadrila o tomto názore pochybnosti. Podľa smerníc o energetických produktoch, a najmä smernice 2003/96/ES, daňové opatrenia, ktoré môžu členské štáty prijať, musia byť v súlade s právom Spoločenstva a derogačné ustanovenia sa uplatňujú bez toho, aby ovplyvnili pravidlá o hospodárskej súťaži. Opatrenia nesmú mať nepriaznivý vplyv na bezproblémové fungovanie vnútorného trhu a viesť k narušeniam hospodárskej súťaže.

(11) Okrem toho sa zdá, že táto pomoc by narúšala hospodársku súťaž, keďže znížená daňová záťaž za energetické produkty v energeticky náročnom hospodárskom odvetví, akým je skleníkové pestovanie produktov, by malo priamy vplyv na výrobné náklady, a tým aj na konkurencieschopnosť.

(12) Zdôraznilo sa, že táto úľava bola poskytnutá selektívne, keďže sa v rámci záhradníckeho odvetvia rozlišovalo medzi pestovaním na voľnom priestranstve a v sklenících.

(13) Komisia zdôraznila, že daňové úľavy sa môžu poskytnúť v súlade s pravidlami o hospodárskej súťaži. Zdá sa, že v danom čase neboli v rámci pravidiel o štátnej pomoci ustanovenia, ktoré by umožňovali členským štátom poskytovať daňové úľavy tejto povahy.

(14) V tomto štádiu Komisia zastávala názor, že toto opatrenie predstavovalo prevádzkovú pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom.

III. **PRIPOMIENKY NEMECKA**

(15) Nemecko poslalo pripomienky k veci aj k postupu.

(16) Podľa názoru Nemecka daňová úľava nebola selektívna, čo vyplýva z povahy veci, pretože používanie výhrevných materiálov sa týka len uzavretých priestorov.

(17) V prípade, že by existovala selektívnosť, v dôsledku čoho by išlo o pomoc, táto pomoc by bola oprávnená podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES. Osobitné odôvodnenie pomoci vyplýva z článku 8 ods. 2 písm. f) smernice 92/81/EHS a v nasledujúcom režime z ustanovenia článku 15 ods. 3 smernice 2003/96/ES. Podľa názoru Nemecka opatrenie predstavovalo „vykonanie schvaľovania, ktoré bolo zverené členským štátom […] [uvedenými smernicami] […]“. Podľa názoru Nemecka je rozporuplné, ak Komisia, ktorá tieto smernice nakoniec navrhla, vyčíta Nemecku, že z tohto opatrenia vyplýva riziko pre spoločný trh. Napokon požiadavky sporných smerníc nemali z hľadiska hospodárskej súťaže prednosť.

(18) Podľa názoru Nemecka bod 52 rámca Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia ([3]) bol uplatniteľný z dôvodu, že došlo k podstatnému nárastu existujúcej dane. Zákon o dani z minerálnych olejov a zákon o dani z energie, ktorý ho nahradil, by sa mal považovať za existujúcu environmentálnu daň. Tu obsiahnuté sadzby daní z energie sa z dôvodu ekologickej daňovej reformy (ako je uvedené v prehľade v prílohe I) od 1. apríla 1999 výrazne zvýšili.

(19) Cieľom týchto ustanovení bolo zvýšiť dopyt po energeticky úsporných produktoch efektívne využívajúcich zdroje a podporiť rozvoj postupov a technológií šetrných k životnému prostrediu. Právne predpisy týkajúce sa zdaňovania v energetike tak mali výrazný vplyv na ochranu životného prostredia.

(20) Nemecko v tejto súvislosti odkazuje na štúdiu o energetickej účinnosti skleníkového pestovania, ktorú na Leibnitzovej univerzite v Hannoveri, v Inštitúte pre podniky zaoberajúce sa biologickou výrobou, vykonalo Centrum pre podnikovú ekonomiku záhradníctva.

([3]) Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3.

(21) Podniky, ktoré pri produkcii rastlín vykurujú skleníky a iné zakryté pestovateľské zariadenia, sú vzhľadom na svoj energeticky náročný spôsob hospodárenia zaťažené vyšším zdanením energie osobitnou mierou. V týchto súvislostiach sa uviedlo, že bol dôvod na dočasné zníženie záťaže týchto podnikov zavedením daňovej úľavy. Táto potreba trvala aj po 31. decembri 2002, t. j. dátume, ku ktorému sa mala pôvodná daňová úľava skončiť. Z tohto dôvodu sa v zákone o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy predĺžila platnosť daňovej úľavy o dva roky do 31. decembra 2004. V dôsledku mimoriadne zložitej konkurenčnej situácie, ktorej museli v rokoch 2005 a 2006 čeliť poľnohospodárske a lesnícke podniky vykurujúce skleníky a zakryté pestovateľské zariadenia na produkciu rastlín, sa rozhodlo, že poskytovanie daňovej úľavy sa predĺži aj na toto obdobie.

(22) Podľa názoru Nemecka sú splnené podmienky skutkovej podstaty stanovené v bode 52 rámca Spoločenstva. Na odôvodnenie tejto daňovej úľavy v období od roku 2001 do roku 2006 by teda malo byť možné uplatňovať bod 51 ods. 1 písm. b) rámca Spoločenstva.

(23) Pokiaľ sa daňová úľava týka dane Spoločenstva harmonizovanej v súlade so smernicou 92/81/EHS alebo so smernicou 2003/96/ES, daňová úľava je zlučiteľná so spoločným trhom minimálne v prípadoch, keď nie je pod minimálnou sadzbou dane Spoločenstva. Ak nie je daň Spoločenstva zavedená, to isté sa vzťahuje na daňovú úľavu (t. j. zlučiteľnosť so spoločným trhom) minimálne v prípadoch, keď úľava neprevyšuje 20 % domácej dane.

(24) Nemecko ďalej uviedlo, že počas konzultácií o návrhu zákona, ktorým sa zaviedla ekologická daňová reforma, sa nastolil problém zníženia daňovej záťaže poľnohospodárskych a lesníckych podnikov, ktoré vykurujú svoje skleníky alebo zakryté pestovateľské zariadenia na produkciu rastlín, pretože tieto podniky by boli z dôvodu svojich energeticky náročných hospodárskych činností ovplyvnené vyšším zdanením v osobitnej miere. Z dôvodu veľkého časového tlaku na prijatie právnej úpravy v parlamente a z dôvodu, že právna úprava mala pôvodne nadobudnúť účinnosť 1. januára 1999, sa rozhodlo, že poľnohospodárske a lesnícke odvetvie budú obsiahnuté v mechanizme daňových úľav pre výrobné odvetvie. Zavedenie príslušnej daňovej úľavy bolo výsledkom samostatnej zmeny a doplnenia zákona o dani z minerálnych olejov, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2001, pričom prvé predĺženie platnosti daňovej úľavy týkajúce sa rokov 2003 až 2004 bolo prijaté v rámci zákona o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy.

(25) Nemecko tvrdí, že počas predchádzajúcich kontaktov s Komisiou nadobudlo dojem, že uvedená daňová úľava je zákonná. Odvoláva sa najmä na ústne vyjadrenia Komisie počas zasadania pracovnej skupiny Podmienky hospodárskej súťaže v poľnohospodárstve z 26. a 27. októbra 1999. Komisia sa však dozvedela o stave veci rozhodne najneskôr oznámením Nemecka z 29. augusta 2001, takže mohla posúdiť súlad daňovej úľavy so spoločným trhom už vtedy. Nemecko sa odvolávalo výslovne na článok 10 ods. 1 a na článok 14 ods. 1 druhú vetu nariadenia (ES) č. 659/1999 ([4]). Prípadná požiadavka na vrátenie pomoci by nebola zlučiteľná buď so zásadou ochrany legitímneho očakávania a zásadou právnej istoty, alebo so zásadou riadneho správneho postupu. Pripomienky zainteresovaných tretích strán ukazujú podľa názoru Nemecka, že ich očakávania boli oprávnené.

IV. PRIPOMIENKY ZAINTERESOVANÝCH TRETÍCH STRÁN

(26) Zainteresované tretie strany predložili najmä argumenty, ktoré už uplatnilo Nemecko. Uviedli, že opatrenia neboli selektívne aj preto, lebo boli prístupné všetkým poľnohospodárskym a lesníckym podnikom, ktoré pri svojej činnosti využívajú skleníky a zakryté pestovateľské priestory. Tvrdilo sa aj to, že obchod v Spoločenstve nebol narušený. Pestovateľské plochy pod sklom sa v sporných rokoch zničili a dovoz konkurenčných produktov do Nemecka sa zvýšil. V každom prípade však objemy nemeckej produkcie neboli významné v porovnaní s obchodom so zeleninou vnútri Spoločenstva. Okrem toho voľne pestované plodiny a plodiny pestované v skleníkoch si priamo nekonkurujú a väčšina z nich sa nemôže navzájom zamieňať. Ak by šlo o pomoc, môže byť odôvodnená na základe článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, keďže pomohla rozvoju záhradníckeho odvetvia. Pomoc umožnila záhradníckemu odvetviu prispôsobiť sa nárastu cien energií a znížiť „narušenia hospodárskej súťaže“ vyplývajúce z výrazne nižších

([4]) Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

hrubých cien energií v iných členských štátoch a nepriaznivo ovplyvňujúcich podniky vyrábajúce v Nemecku. Nemožno tvrdiť, že nemecká pomoc „narušovala hospodársku súťaž“. Práve naopak, vyrovnáva sa tým (čiastočne) už existujúce „narušenie hospodárskej súťaže“, ktoré postavilo skleníkové pestovanie v Nemecku do nevýhody. Keďže opatrenia boli časovo obmedzené, mali na toto odvetvie silný motivačný účinok, aby sa zavedením opatrení na úsporu energií a racionalizáciu produkcia vyrovnala s rastúcimi cenami energie a vynaložila potrebné investície. Výsledkom bolo to, že opatrenia museli byť prijateľné, inak by bol zámer smerníc 92/81/EHS a 2003/96/ES narušený a neprijateľne obmedzený. Ak by to tak nebolo, s odkazom na rozsudok RSV Európskeho súdneho dvora ([5]) uviedli, že ochrana legitímneho očakávania príjemcov pomoci vylučovala akékoľvek vymáhanie poskytnutej pomoci, keďže Komisia o pomoci vedela už 29. augusta 2001 a jej vyšetrovanie sa začalo až 20. apríla 2005, keď si vyžiadala informácie. Okrem toho v prípade požiadavky na vrátenie poskytnutej pomoci mnohým podnikom hrozí, že sa dostanú to platobnej neschopnosti.

V. **POSÚDENIE OPATRENIA**

(27) Podľa článku 43 nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou ([6]) sa články 87, 88 a 89 Zmluvy o ES uplatňujú na výrobu produktov špecifikovaných v nariadení a na obchodovanie s týmito produktmi. Na výrobu a obchodovanie s ovocím a zeleninou sa preto vzťahujú ustanovenia Spoločenstva o poskytovaní štátnej pomoci.

(28) Podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES každá štátna pomoc alebo pomoc vyplácaná akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

(29) Európsky súdny dvor rozhodol, že pri posudzovaní, či štátne opatrenie je pomocou v zmysle článku 87 Zmluvy o ES, je potrebné určiť, či prijímajúci podnik získal hospodársku výhodu, ktorú by za normálnych trhových podmienok nezískal ([7]), alebo či ušetril náklady, ktoré by za normálnych okolností musel znášať z vlastných zdrojov ([8]).

(30) Opatrenie v podobe daňovej úľavy poskytuje podnikom, ktoré pomoc získajú, hospodárske výhody v podobe nižšej daňovej záťaže. To im šetrí náklady, ktoré by za bežných podmienok museli znášať z vlastných zdrojov. Pomoc sa poskytuje z verejných zdrojov určitým podnikom, menovite poľnohospodárskym a lesníckym podnikom, ktoré pri výrobe využívajú skleníky alebo zakryté pestovateľské zariadenia.

(31) Pomoc sa neposkytuje všetkým podnikom, a preto je selektívna. Z toho vyplýva, že ide o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(32) Daňové zvýhodnenie určite narúša aj hospodársku súťaž ([9]) a ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi ([10]).

(33) Nemecko je významným výrobcom produktov pestovaných v skleníkoch. Obchod s týmito produktmi je takisto významný, ako ukazujú tieto štatistiky.

([5]) Vec 223/85, *Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Maschinefabriken en Scheepswerven N.V./Komisia*, Zb. 1987, s. 4617.
([6]) Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, s. 1.
([7]) Vec C-39/94, *SFEI a i.*, Zb. 1996, s. I-3547, bod 60.
([8]) Vec C-301/87, *Francúzsko/Komisia*, Zb. 1999, s. I-307, bod 41.
([9]) V súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora zlepšenie postavenia podniku v rámci hospodárskej súťaže prostredníctvom štátnej pomoci vo všeobecnosti predstavuje narušenie hospodárskej súťaže vo vzťahu k podnikom, ktoré takú pomoc nedostali (vec C-730/79, Zb. 1980, s. 2671, body 11 a 12).
([10]) Pozri štatistiky uvedené ďalej (zdroj: Eurostat).

	2001	2002	2003	2004	2005
Zelenina					
Dovoz					
Hodnota (v tisícoch EUR)	6 705 483	6 936 685	7 049 757	6 845 103	6 979 459
Množstvo (v tonách)	5 346 123	5 365 972	5 599 183	5 621 769	5 464 528
Vývoz					
Hodnota (v tisícoch EUR)	867 832	985 187	1 030 880	1 045 543	1 122 869
Množstvo (v tonách)	2 227 612	2 243 611	2 133 544	2 164 328	2 345 796
Kvety					
Dovoz					
Hodnota (v tisícoch EUR)	3 413 206	3 614 349	3 673 148	3 691 913	3 723 794
Množstvo (v tonách)	1 285 460	1 442 078	1 547 266	1 573 104	1 671 568
Vývoz					
Hodnota (v tisícoch EUR)	405 250	482 993	546 938	526 374	573 022
Množstvo (v tonách)	235 333	326 613	286 080	283 426	355 969

(34) Nemecké skleníkové produkty konkurujú skleníkovým produktom iných členských štátov. Nielenže to Nemecko ani zainteresované tretie strany nepopreli, ale ešte vysvetlili, že podniky pestujúce produkty v skleníkoch boli oslobodené od dane práve s cieľom zlepšiť ich konkurenčnú pozíciu oproti holandským konkurentom, ktorí podľa tej istej informácie majú z dôvodu nižších hrubých cien energií priaznivejšie podmienky výroby. Preto sa to priamo týka hospodárskej súťaže. Tvrdenie zainteresovanej tretej strany, že skleníkové produkty nie sú priamou konkurenciou voľne pestovaným produktom, je preto nepodstatné, keďže medzi nemeckými skleníkovými produktmi a skleníkovými produktmi iných členských štátov, vrátane skleníkových produktov Holandska, existuje hospodárska súťaž.

(35) Oslobodenie od daní následne pravdepodobne naruší hospodársku súťaž. Tvrdenie, že ceny energií v iných členských štátoch sú výhodnejšie, nie je dôležité ([11]). Aj keby bola pravda, pokiaľ ide o tento výrobný faktor, že existujú rozdielne východiskové situácie, nemenilo by to nič na skutočnosti, že daňové zvýhodnenie poskytnuté Nemeckom by mohlo narušiť hospodársku súťaž.

(36) Táto pomoc takisto môže obmedziť obchod medzi členskými štátmi. Na toto poukazujú uvedené nie nevýznamné obchodné toky. Aj keby uvedené bolo pravdou, teda že skleníkové pestovateľské plochy sa zničili a dovozy do Nemecka vzrástli, vôbec to nedokazuje, že nedošlo k narušeniu obchodu. Nemožno vylúčiť, že bez tohto opatrenia by sa pestovateľská plocha ešte viac poškodila a/alebo dovozy do Nemecka by ešte viac narástli. Keďže v rámci Spoločenstva existuje obchod s produktmi pestovanými v skleníkoch s Nemeckom, nezáleží na tom, aké významné je množstvo produkované v Nemecku.

(37) Zákaz poskytovať štátnu pomoc podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa však neuplatňuje bez výnimky. Komisia preskúmala, či nemožno uplatniť niektorú z výnimiek zo zásady zákazu pomoci podľa článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(38) Výnimky stanovené v článku 87 ods. 2 Zmluvy o ES, týkajúce sa pomoci sociálnej povahy, poskytnuté individuálnym spotrebiteľom, pomoci na náhradu škôd spôsobených prírodnými pohromami alebo výnimočné prípady, a pomoc poskytnutá hospodárstvu určitých oblastí Spolkovej republiky Nemecko sú v týchto súvislostiach irelevantné bez ohľadu na to, kto je príjemca predmetného opatrenia.

([11]) Vec 173/73, *Taliansko/Komisia*, Zb. 1974, s. 709, body 36 – 40.

(39) Komisia sa domnieva, že v tomto režime poskytovania štátnej pomoci nemožno použiť skutkové okolnosti pre výnimku zo základného zákazu podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES so zreteľom na rozvoj určitých regiónov, pretože uvedené opatrenie nie je pomocou na podporu hospodárskeho rozvoja oblastí s mimoriadne nízkou životnou úrovňou alebo oblastí s vážnou podzamestnanosťou.

(40) Pokiaľ ide o skutkové okolnosti pre oslobodenie od zákazu podľa článku 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES, treba iba poukázať na to, že sporná daňová regulácia nie je dôležitým projektom spoločného európskeho záujmu a jej cieľom nie je napravať vážne narušenie v hospodárstve Spolkovej republiky Nemecko. Nejde tu ani o podporu kultúry a zachovania kultúrneho dedičstva v zmysle výnimky podľa článku 87 ods. 3 písm. d) Zmluvy o ES.

(41) V tejto súvislosti Komisia poukazuje na skutočnosť, že nemecké orgány ani zainteresované tretie strany sa v priebehu vyšetrovania neodvolali na uvedené skutkové okolnosti na udelenie výnimky alebo oslobodenie od zákazu.

(42) Jedinou skutkovou okolnosťou, ktorá by mohla prichádzať do úvahy, je preto článok 87 ods. 3 písm. c), na základe ktorého sa pomoc môže považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, ak sa zistí, že slúži na podporu rozvoja určitých hospodárskych odvetví alebo hospodárskych oblastí, v takom prípade takáto pomoc nepriaznivo neovplyvňuje obchodné podmienky v takom rozsahu, že je to v rozpore so spoločným záujmom.

(43) Na predmetné opatrenia sa uplatňuje ([12]) rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc v poľnohospodárskych odvetviach ([13]) (ďalej len „rámec Spoločenstva pre poľnohospodárstvo“).

(44) Tento rámec Spoločenstva ani iné pravidlá týkajúce sa poľnohospodárstva neposkytujú v súvislosti s prv uvedenými opatreniami výslovné výnimky zo zásady zákazu pomoci obsiahnutej v článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Komisia upozorňuje najmä na skutočnosť, že bod 4 rámca Spoločenstva, ktorý sa vzťahuje na investičnú pomoc, sa na tento prípad neuplatňuje. Daňové zvýhodnenie nie je spojené s vykonaním investície.

([12]) Správa Komisie o určovaní uplatniteľných pravidiel posudzovania neoprávnenej štátnej pomoci (Ú. v. ES C 119, 22.5.2002, s. 22).
([13]) Ú. v. ES C 232, 12.8.2000, s. 17.

(45) Nemecko a niektoré zainteresované tretie strany zastávajú názor, že osobitné odôvodnenie pomoci vyplýva z článku 8 ods. 2 písm. f) smernice 92/81/EHS a v nasledujúcom režime z článku 15 ods. 3 smernice 2003/96/ES, čo umožňuje bod 3.4 rámca Spoločenstva o štátnej pomoci pre poľnohospodárstvo.

(46) Vzhľadom na smernicu 2003/96/ES je v odôvodneniach 15 a 24 uvedené, že opatrenia, ktorými sa zavádzajú rôzne daňové sadzby, musia byť v súlade s pravidlami o vnútornom trhu a hospodárskej súťaži, aby ich výsledkom nebolo narušenie hospodárskej súťaže. Skutočnosť, že pravidlá o hospodárskej súťaži sa musia uplatňovať, je potvrdená aj v článku 26 smernice 2003/96/ES, v ktorom sú členské štáty upozornené, že opatrenia ako daňové zvýhodnenie v zmysle smernice môžu predstavovať štátnu pomoc a v týchto prípadoch sa musia oznámiť podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES. V tomto článku sa výslovne uvádza, že informácie poskytnuté Komisii na základe smernice nezbavujú členský štát oznamovacej povinnosti podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES.

(47) To isté sa uplatňuje na smernicu 92/81/EHS, v ktorej odôvodneniach sa uvádza (konkrétne v šiestom odôvodnení), že členské štáty môžu na báze dobrovoľnosti uplatniť […] výnimky […], ak tieto nespôsobia vznik narušenia hospodárskej súťaže. V jej článku 8 ods. 2 sa uvádza, že členské štáty môžu „bez toho, aby boli dotknuté ostatné ustanovenia Spoločenstva,“ uplatňovať úplné alebo čiastočné oslobodenie od dane alebo zníženia dane. Komisia sa pri tejto príležitosti odvoláva na svoju právomoc v otázkach štátnej pomoci, ktorá jej bola udelená priamo Zmluvou o ES. Prípadný právny predpis Spoločenstva by nemal obmedziť právomoc Komisie v tejto oblasti.

(48) Pokiaľ sa Nemecko domnieva, že v prípade daňového zvýhodnenia ide o „vykonávanie … oprávnenia udeleného členským štátom … [na základe uvedených smerníc]“, Komisia odpovedá, že toto je práve možné len v súlade s uvedenými podmienkami. Nemecko ďalej tvrdí, že je rozporuplné, ak Komisia, ktorá tieto smernice navrhovala, Nemecku namieta, že tu vzniká riziko pre spoločný trh. V prvom rade Nemecko neuviedlo, že v súlade s výkladom Komisie neexistovala možnosť skutočne uplatňovať uvedené smernice. Komisia samozrejme nevylučuje možnosť, že existujú prípady, ktoré boli prijaté na základe smerníc, ktoré však zároveň spĺňali požiadavky spravodlivej hospodárskej súťaže. Komisia zdôrazňuje, že smernice len umožňujú zvýhodnené daňové zaobchádzanie v tejto fáze aproximácie daňových právnych predpisov. Nepredpisujú to.

(49) Nemecko popiera, že aspekty práva hospodárskej súťaže sporných smerníc majú prednosť. V súvislosti s týmto argumentom treba konštatovať, že v každom prípade, teda aj keď hľadiská práva hospodárskej súťaže nemajú prednosť, pomoc, akou je táto daňová úľava, sa musí preskúmať na základe príslušných pravidiel o hospodárskej súťaži podľa Zmluvy o ES. Otázka, či tu existuje prednosť, alebo nie, je preto bezvýznamná ([14]).

(50) Právomoc Komisie posudzovať a rozhodovať o uplatňovaní výnimiek podľa článku 87 ods. 3 Zmluvy o ES, ktorú jej zverila Zmluva o ES, nebola ani nemohla byť žiadnym spôsobom príslušnými smernicami obmedzená.

(51) Bod 3.5 prv uvedeného rámca Spoločenstva vyjadruje zásady politiky štátnej pomoci a spoločnej poľnohospodárskej politiky. Predpokladá sa v ňom, že jednostranné opatrenia v oblasti štátnej pomoci, ktoré sú určené iba na zlepšenie finančnej situácie výrobcov, ale ktoré žiadnym spôsobom neprispievajú k rozvoju daného odvetvia, a najmä pomoc, ktorá sa poskytuje výhradne na základe ceny, množstva, výrobných jednotiek alebo jednotiek prevádzkových prostriedkov, sa považuje za prevádzkovú pomoc, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

(52) Ako už bolo uvedené, predmetná pomoc sa neviaže na investície potrebné na modernizáciu odvetvia (ako príklady možno uviesť lepšie tepelné izolácie alebo investície na zlepšenie využiteľnosti energií). Práve naopak, týmto dotáciami sa potrebné úpravy (ako tie čiastočne uvedené) oddialia. Dané odvetvie preto zostane závislé od tejto pomoci. K rozvoju buď vôbec nedôjde, alebo nastane až po určitom oneskorení. Na rozdiel od vyjadrenia niektorých zainteresovaných tretích strán nielenže neexistuje motivačný účinok na vykonanie potrebných investícií, ale existujúci stimul v podobe vyšších cien energií sa dotáciami dokonca potláča. V zmysle uvedeného sa preto predmetná pomoc klasifikuje ako prevádzková pomoc.

(53) Nové rámcové pravidlá Spoločenstva pre štátnu pomoc v poľnohospodárskom a lesníckom odvetví na obdobie rokov 2007 – 2013 ([15]) nadobudli účinnosť až 1. januára 2007. Bod 172 umožňuje retroaktívne uplatňovanie súvisiace s protiprávnym daňovým zvýhodnením poskytnutým podľa smernice 2003/96/ES, ale len ak boli splnené podmienky tejto smernice a ak nedošlo k diferenciácii v rámci poľnohospodárskeho odvetvia. To isté sa uplatňuje aj pri protiprávnom daňovom zvýhodnení poskytnutom podľa smernice 92/81/EHS. Keďže však predmetné opatrenie zvýhodňuje len niektoré poľnohospodárske podniky, bod 172 nemôže byť dôvodom, na základe ktorého by Komisia mohla posúdiť tieto daňové zvýhodnenia ako zlučiteľné so spoločným trhom.

(54) Nemecko má v úmysle odôvodniť zlučiteľnosť uvedenej pomoci podľa rámca Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia. Komisia vzala do úvahy aj uplatňovanie bodov 23 a 51 a nasl. rámca Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia, ktorým sa za určitých okolností umožňuje poskytnutie prevádzkovej pomoci. Rámec Spoločenstva pre poľnohospodárstvo z roku 2000 sa v bode 5.6.2 vzťahuje na tieto usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci pre životné prostredie.

(55) V bode 23 tohto rámca Spoločenstva o štátnej pomoci pre životné prostredie sa ustanovuje, že oslobodenie od daní alebo zníženie daní v prospech firiem, ktoré majú priaznivý vplyv na životné prostredie, najmä kategórie zamerané na ich ochranu pred vystavovaním zložitým konkurenčným situáciám, by mohli byť prijateľné, ak sú tieto opatrenia *potrebné* na to, aby sa presadilo zavedenie alebo udržanie daní na všetky produkty.

(56) Komisia pripomína, že podľa bodu 50 rámca Spoločenstva o štátnej pomoci pre životné prostredie musia predmetné daňové opatrenia významne prispievať k ochrane životného prostredia. Musí sa zabezpečiť, aby výnimky alebo oslobodenia neboli svojou podstatou v rozpore so všeobecnými cieľmi.

(57) Nemecko na základe dodatočne predložených podkladov (štúdia) ukazuje, že napriek nárastu daní za energie došlo k postupnému poklesu spotreby energií a k zvýšeniu energetickej účinnosti pri skleníkovom pestovaní zeleniny aj okrasných rastlín.

(58) Na základe toho Komisia schvaľuje, že predmetné podniky uznali potrebu prijatia opatrení na zabezpečenie zlepšenia ochrany životného prostredia.

(59) V komunitárnom rámci pre životné prostredie sa rozlišuje medzi novými daňami (bod 51.1) na jednej strane a existujúcimi daňami (body 51.2 a 52) na strane druhej.

(60) Zákon o dani z minerálnych olejov bol účinný, keď bol 16. augusta 2001 zmenený a doplnený zákonom o zmene a doplnení zákona o dani z minerálnych olejov, ktorý umožnil vrátenie daní. Preto ho treba v zmysle bodu 51.2 alebo 52 rámca Spoločenstva pre životné prostredie považovať za „existujúci“ v čase zavedenia zákona o zmene a doplnení.

([14]) Vec T-184/97, *BP Chemicals/Komisia*, Zb. 2000, s. II-3145, bod 59 a nasl.

([15]) Ú. v. EÚ C 319, 27.12.2006, s. 1.

(61) Bod 51.2 umožňuje uplatňovanie ustanovení bodu 51.1, ak sú súčasne splnené tieto dve podmienky: a) predmetná daň musí mať výrazný pozitívny vplyv na ochranu životného prostredia a b) o odchýlkach pre zúčastnené firmy sa muselo rozhodnúť v čase, keď sa daň prijímala alebo keď sa stala nevyhnutnou v dôsledku významnej zmeny hospodárskych podmienok, ktoré vystavili firmy mimoriadne zložitej konkurenčnej situácii. V druhom prípade suma zníženia nesmie presiahnuť nárast nákladov vyplývajúcich zo zmeny hospodárskych podmienok. Keď prestane existovať nárast nákladov, uplatňovanie zníženia sa musí zrušiť.

(62) Podmienkou uplatňovania bodu 51.1 rámca pre životné prostredie sa podmienky uvedené v písmenách a) a b) musia splniť kumulatívne. Pokiaľ ide o podmienky v písm. b) prvej alternatívy, v rámci ktorej sa vyžaduje, aby boli výnimky pre zúčastnené firmy dané v čase prijatia dane, Komisia zistila, že všetky daňové úľavy boli poskytnuté až po schválení zákona o daniach a nie v čase jeho schválenia. Preto prvá alternatíva nie je splnená. V rámci druhej alternatívy sa vyžaduje nielen dôkaz o významnej zmene hospodárskych podmienok zúčastnených firiem, ale aj dôkaz o tom, že rozsah zníženia nepresahuje nárast nákladov vyplývajúci zo zmeny hospodárskych podmienok. Nemecko neposkytlo dôkazy, na základe ktorých by Komisia mohla považovať tieto podmienky za splnené. Preto ani druhá alternatíva bodu b) nie je splnená. Z toho vyplýva, že bod 51.2 sa nemôže uplatniť.

(63) Komisia preskúmala, či je možné uplatniť bod 52. V bode 52 je stanovené, že ak dôjde k významnému zvýšeniu existujúcej dane a členský štát zastáva názor, že pre určité podniky sú potrebné výnimky, podmienky uvedené v bode 51.1, týkajúce sa nových daní, sa môžu použiť analogicky. Preto sa musí preskúmať, či došlo k významnému zvýšeniu dane a či sú splnené podmienky bodu 51.1 rámca Spoločenstva pre životné prostredie.

(64) Všetky existujúce dane sa zvýšili o viac ako 20 % (pozri prílohu I). Komisia uznáva, že v zmysle bodu 52 rámca Spoločenstva pre životné prostredie je toto zvýšenie významné. Komisia berie na vedomie, že podľa oznámenia Nemecka sú predmetné daňové úľavy nevyhnutné pre ďalšiu existenciu podnikov prevádzkujúcich skleníky, ktorým poskytujú výhodu.

(65) Bod 52 sa však môže uplatniť len na také daňové úľavy, ktoré nepresahujú sumu, o ktorú bola zvýšená pôvodná daň, teda pre novú časť existujúcej dane. V bode 52 sa odkazuje na pravidlá uplatniteľné na nové dane. Následne sa na základe analógie nárast dane hodnotí rovnako ako zavedenie novej dane. Táto analógia sa môže uplatniť len na novú časť, čím sa myslí časť, o ktorú sa daň zvýšila. Len tento postup zabezpečí, aby dodatočné kritériá, ktoré sa musia uplatniť pri posudzovaní existujúcich daní, neboli pri posudzovaní nárastu dane nepovšimnuté. Na základe tohto predpokladu Komisia konštatovala tieto skutočnosti:

(66) Pokiaľ ide o vykurovací olej, pôvodná daň sa zvýšila z 40,90 EUR/1 000 l na 61,35 EUR/1 000 l. Komisia preto zastáva názor, že akékoľvek zníženie dane, ktoré presiahne pôvodnú úroveň (menovite 40,90 EUR/1 000 l), nemôže byť odôvodnené rámcom Spoločenstva pre životné prostredie, a preto je nezlučiteľné so spoločným trhom.

(67) Pokiaľ ide o zemný plyn, pôvodná daň sa zvýšila z 1,87 EUR/MWh na 3,476 EUR/MWh (od 1. apríla 1999) a na 5,50 EUR/MWh (od roku 2003). Komisia preto zastáva názor, že akékoľvek zníženie dane, ktoré presiahne pôvodnú úroveň (menovite 1,87 EUR/MWh), nemôže byť odôvodnené podľa rámca Spoločenstva pre životné prostredie, a preto je nezlučiteľné so spoločným trhom.

(68) Pokiaľ ide o kvapalný plyn, pôvodná daň sa zvýšila z 25,56 EUR/1 000 kg na 38,34 EUR/1 000 kg (od 1. apríla 1999) a na 60,60 EUR/1 000 kg (od roku 2003). Komisia preto zastáva názor, že akékoľvek zníženie dane, ktoré presiahne pôvodnú úroveň (menovite 25,56 EUR/1 000 kg), nemôže byť odôvodnené podľa rámca Spoločenstva pre životné prostredie, a preto je nezlučiteľné so spoločným trhom.

(69) Pokiaľ ide o časť pomoci, ktorá nepresiahla nárast dane v roku 1999, Komisia takisto preskúmala, či sa dodržali podmienky bodu 51 ods. 1 písm. b) (uplatniteľné na základe analógie v súlade s bodom 52 usmernení).

(70) V bode 51 ods. 1 písm. b) sa ustanovuje, že rozhodnutia o oslobodení od zákazu poskytovať pomoc s platnosťou desať rokov bez klesajúcej tendencie môžu byť oprávnené v dvoch prípadoch, a špecifikujú sa ďalšie dve podmienky, ktoré sa musia splniť: a) ak sa zníženie týka dane Spoločenstva, suma skutočne zaplatená podnikmi v nadväznosti na zníženie musí zostať vyššia ako minimálna daň Spoločenstva, aby sa podnikom poskytol stimul na zlepšenie ochrany životného prostredia; b) ak sa zníženie týka vnútroštátnej dane uloženej v prípade, že sa nevyberá daň Spoločenstva, podniky oprávnené na zníženie musia napriek tomu zaplatiť *významnú* časť vnútroštátnej dane. Prípadne sa podľa rámca Spoločenstva pre životné prostredie vyžaduje existencia alternatívnych opatrení (napríklad dobrovoľné dohovory), čo však nie je tento prípad.

(71) Pokiaľ ide o tieto tri dotknuté produkty, to znamená vykurovací olej, zemný plyn a kvapalný plyn, pôvodné úrovne zdanenia uplatňované pred zvýšením dane v roku 1999 boli vyššie ako minimálna daň Spoločenstva:

Minimálna daňová sadzba Spoločenstva pre vykurovací olej bola 18,00 EUR/1 000 l ([16]) v období rokov 2001 – 2003 a 21,00 EUR/1 000 l ([17]) v období rokov 2004 – 2006; bolo to teda menej ako pôvodná úroveň zdanenia, ktorá bola vo výške 40,90 EUR/1 000 l.

Minimálna daňová sadzba Spoločenstva pre zemný plyn bola 0,54 EUR/MWh v období rokov 2004 – 2006, čo bolo menej ako pôvodná úroveň zdanenia, ktorá bola vo výške 1,87 EUR/MWh.

Minimálna daňová sadzba Spoločenstva pre kvapalný plyn bola 0 EUR/1 000 kg, čo bolo menej ako pôvodná úroveň zdanenia, ktorá bola vo výške 25,56 EUR/1 000 kg.

(72) Pokiaľ ide o vykurovacie materiály, ktoré počas rokov 2001 – 2003 *nepodliehali* dani Spoločenstva, spoločnosti prijímajúce pomoc musia podľa bodu 51 1 b) druhej zarážky rámca Spoločenstva pre životné prostredie z roku 2001 zaplatiť významnú časť vnútroštátnej dane. Dôvodom toho je motivovať ich do zlepšenia činností na ochranu životného prostredia. Podľa praxe Komisie je zrejmé, že vo všeobecnosti možno za významnú časť považovať 20 % alebo minimálnu daň Spoločenstva, ktorá na základe zodpovedajúceho využitia energie patrí do pôsobnosti tejto smernice.

(73) Aj keď zoberieme do úvahy najvyššiu sadzbu dane pre sporné obdobie, to znamená 5,5 EUR/MWh v roku 2003, hraničná hodnota vo výške 20 % predstavuje len 1,10 EUR/MWh, čo je menej ako pôvodná úroveň zdanenia, to znamená 1,87 EUR/MWh.

(74) Z týchto dôvodov Komisia dospela k záveru, že pokiaľ daňové úľavy neprevyšujú rámec pôvodnej úrovne zdanenia pred zvýšením z roku 1999, podmienky uložené v bode 51.1 b) sú splnené.

(75) Pokiaľ ide o vykurovací olej, Komisia považuje tú časť daňovej úľavy, ktorá prevyšuje rámec pôvodnej výšky dane (to znamená 40,90 EUR/1 000 l) za nezlučiteľnú so spoločným trhom a tú časť daňovej úľavy, ktorá rámec pôvodnej výšky daní neprevyšuje (zníženie z 61,35 EUR/1 000 l na 40,90 EUR/1 000 l), za zlučiteľnú so spoločným trhom.

(76) Pokiaľ ide o zemný plyn, Komisia považuje tú časť daňovej úľavy, ktorá prevyšuje rámec pôvodnej výšky dane (to znamená 1,87 EUR/MWh), za nezlučiteľnú so spoločným trhom a tú časť daňovej úľavy, ktorá rámec pôvodnej výšky daní neprevyšuje (zníženie z 3,476 EUR/MWh na 1,87 EUR/MWh v rokoch 2001 a 2002 a zníženie z 5,5 EUR/MWh na 1,87 EUR/MWh v rokoch 2003 až 2006), za zlučiteľnú so spoločným trhom.

(77) Pokiaľ ide o kvapalný plyn, Komisia považuje tú časť daňovej úľavy, ktorá prevyšuje rámec pôvodnej výšky dane (to znamená 25,56 EUR/1 000 kg), za nezlučiteľnú so spoločným trhom a tú časť daňovej úľavy, ktorá rámec pôvodnej výšky dane neprevyšuje (zníženie z 38,34 EUR/1 000 kg v rokoch 2001 a 2002 a 60,60 EUR/1 000 kg v rokoch 2003 až 2006), za zlučiteľnú so spoločným trhom.

([16]) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 5 ods. 3 smernice Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii sadzieb spotrebných daní z minerálnych olejov.

([17]) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 4 ods. 1 v spojení s tabuľkou C prílohy I k smernici Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny.

(78) Komisia konštatuje, že pomoc poskytnutá v rokoch 2001 – 2004 bola porušením článku 93 ods. 2 Zmluvy o ES (teraz článok 88 ods. 2), pričom nebola včas zaregistrovaná Komisiou a nepočkalo sa na rozhodnutie Komisie.

(79) Nemecko uvádza, že Komisia vedela o tejto pomoci už 29. augusta 2001, ale konanie podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES začala až 22. októbra 2005. Podľa názoru Nemecka bolo rozhodnuté príliš neskoro a s odkazom na článok 10 ods. 1 nariadenia (ES) č. 659/1999 toto rozhodnutie nie je v súlade so zásadami z riadnej správy. Nemecko preto uvádza, že Komisia už nie je oprávnená rozhodnúť o nezlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom.

(80) Na protiprávnu pomoc sa nevzťahujú krátke obdobia určené na vyšetrovanie ustanovené v článku 4 nariadenia (ES) č. 659/1999. Zásady riadnej správy sa však naďalej uplatňujú. Komisia však zdôrazňuje, že vo svojom rozhodnutí K(2002) 441 v konečnom znení z 13. februára 2002, ktoré bolo určené Nemecku, si vyhradila právo preskúmať uvedenú pomoc.

(81) Od dátumu uvedeného Nemeckom (29. august 2001) až do začatia konania vo veci formálneho vyšetrovania (20. októbra 2005) Komisia poslala Nemecku najmenej tri žiadosti o informácie a rokovala so zástupcami Nemecka. Až v tomto čase sa Komisia dozvedela, že došlo k dvom predĺženiam období daňového zvýhodnenia, pričom obe trvali dva roky. V rovnakom období Nemecko poslalo Komisii najmenej 5 oznámení s dodatočnými informáciami. Samotná skutočnosť, že počas toho obdobia Nemecko poslalo Komisii 5 oznámení, dokazuje, že aj podľa názoru Nemecka neboli informácie úplné do takej miery, aby umožnili Komisii rozhodnúť o tomto prípade. Ani odvolanie sa na rozsudok RSV túto skutočnosť nemení. Prípad, o ktorom sa v tomto rozsudku rozhodlo, je iný. Tu mala Komisia podrobné informácie o pomoci, čo v tomto prípade nemá, a dokonca už aj vydala rozhodnutie o formálnom opatrení. Aj so zreteľom na príslušnú judikatúru Európskeho súdneho dvora nemožno teda dôjsť k záveru, že Komisia nekonala. Článok 10 ods. 1 nariadenia (ES) č. 659/1999 nebol porušený.

(82) Pokiaľ ide o notifikovanú časť pomoci (ex číslo N 189/2005), Nemecko ani zainteresované tretie strany neuviedli, že došlo ku konkrétnym porušeniam lehôt určených na preskúmavanie, uvedených v článku 4 ods. 5 nariadenia (ES) č. 659/1999. Nemecko takisto neuplatnilo ani postup ustanovený v článku 5 ods. 3 tohto nariadenia.

(83) Preto sa argumenty Nemecka vzťahujúce sa na konkrétne uplatňovanie nariadenia (ES) č. 659/1999 nemôžu prijať.

(84) Komisia pripomína, že podľa článku 14 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 (teraz článok 88) Zmluvy o ES [18] každá protiprávna pomoc poskytnutá podľa predmetnej schémy, o ktorej sa zistí, že je nezlučiteľná so spoločným trhom, je predmetom požiadavky na vrátenie.

(85) V článku 14 ods. 1 sa ustanovuje: „Komisia nebude vyžadovať vymáhanie poskytnutej pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Spoločenstva.“ Komisia musí z vlastnej iniciatívy zohľadniť mimoriadne okolnosti, ktoré umožňujú také odôvodnenie [19].

(86) Treba preskúmať, či by sa v tomto prípade mohli uplatniť niektoré zásady práva Spoločenstva, ako napríklad zásada ochrany legitímneho očakávania a zásada právnej istoty, s cieľom vylúčiť vymáhanie poskytnutej pomoci od príjemcov protiprávnej pomoci alebo pomoci, ktorá nie je zlučiteľná so spoločným trhom.

(87) Zásada ochrany legitímneho očakávania je všeobecná zásada chránená podľa práva Spoločenstva. Na to, aby vzniklo legitímne očakávanie, sú potrebné predchádzajúce uistenia poskytnuté Komisiou o oprávnenosti určitého opatrenia. Preto musí existovať akt alebo úkon zo strany administratívy Komisie, ktorý môže viesť k vzniku takého legitímneho očakávania [20].

---

[18] Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

[19] Vec 223/85, *Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Maschinefabriken en Scheepswerven N.V./Komisia*, Zb. 1987, s. 4617.

[20] Vec C-265/85, *Van den Bergh en Jurgens/Komisia*, Zb. 1987, s. 1155, bod 44; vec C-152/88, *Sofrimport/Komisia*, Zb. 1990, s I-2477, bod 26; vec T-290/97, *Mehibas Dordtselaan/Komisia*, Zb. 2000, s. II-15, bod 59; vec T-223/00, *Kyowa Hakko Kogyo/Komisia*, Zb. 2003, s. II-2553, bod 51.

(88) V súlade s ustálenou judikatúrou zásada právnej istoty je porušená, keď neisté a nejasné okolnosti viedli k vzniku nejednoznačnej právnej situácie, ktorú musí Komisia vyjasniť ešte predtým, ako smie prijať akékoľvek opatrenie v súvislosti s požiadavkou na vrátenie ([21]).

(89) Nemecko konkrétne nepreukázalo, prečo by vymáhanie poskytnutej pomoci nebolo v súlade s riadnym úradným postupom. Podľa článku 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 pomoc považovaná za protiprávnu a nezlučiteľnú so spoločným trhom sa zo zásady vymáha.

(90) Výnimkou sú iba prípady, keď by požiadavka na vrátenie bola v rozpore so všeobecnými zásadami práva Spoločenstva. O takýto rozpor zjavne nejde. Najmä prípadná dôvera zo strany Nemecka nemala dobrý základ ani nebola hodná ochrany. Nebola odôvodnená, lebo pomoc nebola oznámená. Nemecko sa preto nemohlo na existenciu tejto pomoci spoliehať. To platí tým viac, že Komisia v uvedenom liste z 13. februára 2002 upozornila Nemecko na možnú kontrolu poskytovania pomoci. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora sa opatrný podnikateľ mohol a mal opýtať nemeckých orgánov, či pomoc bola notifikovaná, a preto mohol zistiť, že existovalo potenciálne riziko vymáhania poskytnutej pomoci ([22]). Ak si to úmyselne alebo z nedbanlivosti nezistil, jeho legitímna dôvera nie je hodná ochrany.

(91) Pokiaľ ide o námietky Nemecka, že na základe ústnych vyhlásení zástupcov Komisie získalo dojem, že pomoc bola zlučiteľná so spoločným trhom, Komisia pripomína, že jedine Komisia ako orgán je oprávnená prijímať také rozhodnutia. Takisto upozorňuje, že neexistuje dokument Komisie, na základe ktorého by sa dalo dôjsť k záveru, že predmetná pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom.

(92) V odpovedi na námietku, že v prípade vymáhania poskytnutej pomoci by to ohrozilo platobnú schopnosť veľkého množstva podnikov, Komisia pripomína, že vymáhanie poskytnutej časti alebo celej pomoci je potrebné pre opätovné nastolenie *statusu quo ante*, t. j. situácie bez narušenej hospodárskej súťaže. Ak to znamená, že jednotlivé podniky nebudú životaschopné, bude to výsledkom hospodárskej súťaže v podmienkach trhového hospodárstva.

(93) Na základe úvah formulovaných v tomto rozhodnutí je jasné, že od vymáhania poskytnutých sporných dotácií sa nemôže upustiť z dôvodu právnej istoty.

(94) Preto je v zásade nutné požadovať vrátenie poskytnutých daňových úľav, ak predstavujú pomoc nezlučiteľnú so spoločným trhom.

(95) Rozhodnutie sa vzťahuje na predmetné vrátenia daní a musí, vrátane vymáhania, nadobudnúť účinnosť bezodkladne v súlade s článkom 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES.

(96) Podľa článku 14 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999, keď sa prijímajú záporné rozhodnutia v prípadoch protiprávnej pomoci, Komisia rozhodne, že daný členský štát podnikne všetky potrebné opatrenia, aby vymohol poskytnutú pomoc od príjemcu pomoci. Nemecko preto musí urobiť všetky potrebné opatrenia na vymoženie poskytnutej pomoci poskytnutej príjemcom pomoci, ktorá nie je v súlade so spoločným trhom. Nemecko musí vyzvať príslušných príjemcov pomoci, aby vrátili pomoc do dvoch mesiacov od zverejnenia tohto rozhodnutia. Súčasťou vymáhanej poskytnutej pomoci sú aj úroky vypočítané v súlade s nariadením Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999.

(97) Každá individuálne poskytnutá pomoc v tomto režime, ktorá v čase jej poskytnutia spĺňa podmienky stanovené v nariadeniach Komisie prijatých na základe nariadenia Rady (ES) č. 994/98 alebo podmienky iného povoleného režimu pomoci, je však zlučiteľná so spoločným trhom až do výšky prijateľného rozsahu.

(98) Skúsenosti Komisie navyše ukazujú, že na veľmi malé sumy pomoci poskytnutej v súlade s určitými podmienkami sa článok 87 ods. 1 Zmluvy nevzťahuje.

([21]) Vec T-308/00, *Salzgitter AG/Komisia*, zatiaľ neuverejnená v Zb., bod 180.

([22]) Vec *Deufil Gmbh & Co. KG/Komisia*, Zb. 1987, s 901.

(99) Podľa nariadenia (ES) č. 1860/2004 ([23]) pomoc nepresahujúca 3 000 EUR na príjemcu počas troch rokov (táto suma je vrátane pomoci „*de minimis*“ poskytnutej každému podniku) neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a nenarúša hospodársku súťaž ani nespôsobuje riziko ohrozenia hospodárskej súťaže, a preto sa na ňu nevzťahuje článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(100) Podľa článku 5 nariadenia (ES) č. 1860/2004 sa to isté uplatňuje na pomoc, ktorá bola poskytnutá pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia za podmienky, že sú splnené požiadavky jej článkov 1 a 3.

(101) Dňa 1. januára 2008 bolo nariadenie (ES) č. 1868/2004 nahradené nariadením (ES) č. 1535/2007 z 20. decembra 2007 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc *de minimis* v sektore poľnohospodárskej výroby ([24]), ktorou sa pomoc *de minimis* zvyšuje na 7 500 EUR na obdobie troch fiškálnych rokov bez ohľadu na formu alebo zamýšľaný cieľ pomoci, pričom maximálne množstvo pomoci na jeden členský štát zodpovedá 0,6 % hodnoty ročnej produkcie.

(102) V článku 6 ods. 1 tohto nariadenia sa uvádza, že „toto nariadenie sa uplatňuje na pomoc poskytnutú pred 1. januárom 2008 podnikom v sektore poľnohospodárskej výroby pod podmienkou, že uvedená pomoc spĺňa všetky podmienky, ktoré sa ustanovujú v článkoch 1 až 4, s výnimkou výslovného odvolania sa na toto nariadenie uvedeného v článku 4 ods. 1 prvom pododseku“.

(103) V článku 6 ods. 2 toho istého nariadenia sa uvádza, že „každá pomoc *de minimis* poskytnutá v období medzi 1. januárom 2005 a šiestimi mesiacmi po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, ktorá spĺňa podmienky nariadenia (ES) č. 1860/2004 uplatniteľné na sektor poľnohospodárskej výroby až do nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, sa považuje za nespĺňajúcu všetky podmienky článku 87 ods. 1 zmluvy, a teda je oslobodená od oznamovacej povinnosti ustanovenej v článku 88 ods. 3 zmluvy“.

(104) Vzhľadom na túto skutočnosť Komisia nepovažuje daňovú úľavu vo výške 3 000 EUR za štátnu pomoc, ak táto pomoc bola v čase jej poskytnutia v súlade s ustanoveniami nariadenia (ES) č. 1860/2004, a daňová úľava do výšky 7 500 EUR nepredstavuje štátnu pomoc, ak táto pomoc bola v čase jej poskytnutia v súlade s ustanoveniami nariadenia (ES) č. 1535/2007.

([23]) Ú. v. EÚ L 325, 28.10.2004, s. 4.
([24]) Ú. v. EÚ L 337, 21.12.2007, s. 35.

VI. **ZÁVERY**

(105) Štátna pomoc poskytnutá poľnohospodárskym a lesníckym podnikom na vykurovanie skleníkov a zakrytých pestovateľských zariadení na rastlinnú výrobu podľa zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z minerálnych olejov a zákon o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy, ktorú v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy protiprávne zaviedla Spolková republika Nemecko alebo ktorú im chce poskytnúť podľa usmernení vykonávacích právnych predpisov, sa týmto považuje v rozsahu uvedenom v bodoch 75 až 77 tohto rozhodnutia za nezlučiteľnú so spoločným trhom a v prípade poskytnutia musí byť v príslušnej lehote vymožená.

(106) Štátna pomoc, ktorá nemá vlastnosti uvedenej a ktorú Spolková republika Nemecko poskytla poľnohospodárskym a lesníckym podnikom na vykurovanie skleníkov a zakrytých pestovateľských zariadení podľa zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z minerálnych olejov a zákon o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy, alebo ktorú im chce poskytnúť podľa usmernení vykonávacích právnych predpisov, sa týmto považuje za zlučiteľnú so spoločným trhom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Režim štátnej pomoci, ktorý Nemecko uplatnilo alebo chcelo uplatniť na poľnohospodárske a lesnícke podniky na vykurovanie skleníkov alebo zakrytých pestovateľských zariadení podľa zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z minerálnych olejov a zákon o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy, a podľa usmernení vykonávacích právnych predpisov, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ide o časť zníženia dane, ktoré presahuje pôvodnú sadzbu 40,90 EUR/1 000 l pre vykurovacie palivo, 1,87 EUR/MWh pre zemný plyn, 25,56 EUR/1 000 kg pre kvapalné palivo.

Článok 2

Režim štátnej pomoci, ktorý nemá vlastnosti uvedenej a ktorý Nemecko uplatnilo alebo chcelo uplatniť na poľnohospodárske a lesnícke podniky na vykurovanie skleníkov a zakrytých pestovateľských podľa zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon o dani z minerálnych olejov a zákon o ďalšom rozvoji ekologickej daňovej reformy, a podľa usmernení vykonávacích právnych predpisov, je zlučiteľná so spoločným trhom.

Článok 3

Nemecko sa vyzýva, aby zrušilo režim pomoci uvedený v článku 1.

Článok 4

1. Nemecko podnikne všetky potrebné opatrenia, aby od príjemcov vymohlo poskytnutú pomoc uvedenú v článku 1.

2. Poskytnutá pomoc, ktorá sa má vymáhať, zahŕňa úroky od dátumu poskytnutia pomoci príjemcom až do dátumu, keď bola skutočne vymožená.

Úroky sa vypočítajú v súlade s kapitolou V nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004.

3. Nemecko zastaví od okamihu vyhlásenia tohto rozhodnutia vyplácanie všetkých nevyplatených platieb pomoci uvedenej v článku 1.

4. Vymáhanie sa vykoná bezodkladne a v súlade s postupmi podľa vnútroštátneho konania daného členského štátu za predpokladu, že umožnia okamžité a účinné vykonanie tohto rozhodnutia.

5. Nemecko zabezpečí vykonanie tohto rozhodnutia do štyroch mesiacov od jeho vyhlásenia.

Článok 5

1. Nemecko bude informovať Komisiu o napredovaní vnútroštátnych postupov na vykonanie tohto rozhodnutia, až kým sa tieto postupy neukončia.

2. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Nemecko predloží tieto informácie:

a) zoznam príjemcov pomoci, ktorí získali pomoc podľa režimu uvedeného v článku 1, a celkovú sumu, ktorú v rámci tohto režimu získal každý z nich;

b) celkovú sumu (istinu a úroky súvisiace s vymáhaním poskytnutej pomoci), ktorá sa bude vymáhať od každého príjemcu pomoci;

c) podrobný opis vykonaných a plánovaných opatrení na uvedenie stavu do súladu s týmto rozhodnutím;

d) písomnosti preukazujúce, že príjemcom pomoci bolo nariadené vrátenie pomoci.

3. Nemecko predloží na žiadosť Komisie do dvoch mesiacov od vyhlásenia tohto rozhodnutia podrobnú správu o vykonaných a plánovaných opatreniach na uvedenie stavu do súladu s týmto rozhodnutím. Táto správa bude obsahovať aj podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch súvisiacich s vymáhaním poskytnutej pomoci, ktoré už jednotliví príjemci vrátili.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli 11. marca 2008

Za Komisiu

Mariann FISCHER BOEL

členka Komisie

PRÍLOHA I

DAŇOVÉ ZAŤAŽENIE ENERGETICKÝCH PRODUKTOV

Vykurovací olej

Rok	Bežná sadzba dane	Zníženie podľa článku 25 ods. 3a prvej vety bodu 1.2 v spojení s článkom 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov *od 1. augusta 2006*: článok 54 ods. 2 bod 1 v spojení s článkom 54 ods. 3 zákona o zdaňovaní energií	Zníženie podľa článku 25 ods. 3a prvej vety bodu 1.4 Zákona o dani z minerálnych olejov *od 1. augusta 2006*: článok 58 ods. 2 bod 1 zákona o zdaňovaní energií C 39/2005	Čistá daň	Minimálna daň EÚ
	v EUR/1 000 l				
do 31.3.1999	40,90 (1)				
od 1.4.1999	61,35 (2)				
2000	61,35 (2)				
2001	61,35 (2)	16,36	40,90	4,09 (3)	18,00 (5)
2002	61,35	16,36	40,90	4,09 (3)	18,00 (5)
2003	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	18,00 (5)
2004	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	21,00 (6)
2005	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	21,00 (6)
2006	61,35	8,18	40,90	12,27 (4)	21,00 (6)

(1) Do 31. marca 1999 bola bežná sadzba dane z vykurovacieho oleja (HEL) 80,00 DM/1 000 litrov. Údaje sú poskytnuté v eurách s cieľom umožniť porovnanie (výmenný kurz: 1 EUR = 1,95583 DM).

(2) Od 1. apríla 1999 bola bežná sadzba dane z vykurovacieho oleja (HEL) 120,00 DM/1 000 litrov. Údaje sú poskytnuté v eurách s cieľom umožniť porovnanie (výmenný kurz: 1 EUR = 1,95583 DM).

(3) V záujme zjednodušenia výška čistej dane nezohľadňuje daňové „dno“(odpočítateľné) vo výške 409 EUR stanovené v článku 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov. Aktuálna výška čistej dane závisí od spotrebovaného množstva.

(4) V záujme zjednodušenia výška čistej dane nezohľadňuje daňové „dno“(odpočítateľné) vo výške 205 EUR stanovené v článku 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov (od 1. augusta 2006: článok 54 ods. 3 zákona o zdaňovaní energií). Aktuálna výška čistej dane závisí od spotrebovaného množstva.

(5) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 5 ods. 3 smernice Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii sadzieb spotrebných daní z minerálnych olejov.

(6) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 4 ods. 1 v spojení s tabuľkou C prílohy I k smernici Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny.

Zemný plyn

Rok	Bežná sadzba dane	Zníženie podľa článku 25 ods. 3a prvej vety bodu 3.2 v spojení s článkom 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov *od 1. augusta 2006*: článok 54 ods. 2 bod 2 v spojení s článkom 54 ods. 3 zákona o zdaňovaní energií	Zníženie podľa článku 25 ods. 3a prvej vety bodu 3.4 zákona o dani z minerálnych olejov *od 1. augusta 2006*: článok 58 ods. 2 bod 2 zákona o zdaňovaní energií C 39/2005	Čistá daň	Minimálna daň EÚ
	v EUR/MWh				
do 31.3.1999	1,87 (1)				
od 1.4.1999	3,476 (2)				
2000	3,476 (2)				
2001	3,476 (2)	1,308	1,84 (3)	0,328 (4)	nie je harmonizovaná
2002	3,476	1,308	1,84 (3)	0,328 (4)	nie je harmonizovaná
2003	5,50	1,464	3,00	1,036 (5)	nie je harmonizovaná
2004	5,50	1,464	3,00	1,036 (5)	0,54 (6) (7)
2005	5,50	1,464	3,00	1,036 (5)	0,54 (6) (7)
2006	5,50	1,464	3,00	1,036 (5)	0,54 (6) (7)

(1) Do 31. marca 1999 bola bežná sadzba dane zo zemného plynu 3,60 DM/MWh. Údaje sú poskytnuté v eurách s cieľom umožniť porovnanie (výmenný kurz: 1 EUR = 1,95583 DM).

(2) Od 1. apríla 1999 do 31. decembra 2001 bola bežná sadzba dane zo zemného plynu 6,80 DM/MWh. Údaje sú poskytnuté v eurách s cieľom umožniť porovnanie (výmenný kurz: 1 EUR = 1,95583 DM).

(3) Suma daňovej úľavy podľa článku 25 ods. 3a bodu 3.4 zákona o dani z minerálnych olejov z 1. augusta 2002 (Spolková zbierka zákonov, časť I, s. 2778).

(4) V záujme zjednodušenia výška čistej dane nezohľadňuje daňové „dno“ (odpočítateľné) vo výške 409 EUR stanovené v článku 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov. Aktuálna výška čistej dane závisí od spotrebovaného množstva.

(5) V záujme zjednodušenia výška čistej dane nezohľadňuje daňové „dno“ (odpočítateľné) vo výške 205 EUR stanovené v článku 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov. Aktuálna výška čistej dane závisí od spotrebovaného množstva.

(6) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 4 ods. 1 v spojení s tabuľkou C prílohy I k smernici Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny.

(7) Premenené na MWh (tabuľka C: 0,15/0,30 EUR/gigajoule založené na hrubej kalorickej hodnote).

Kvapalný plyn

Rok	Bežná sadzba dane	Zníženie podľa článku 25 ods. 3a prvej vety bodu 4.2 v spojení s článkom 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov *od 1. augusta 2006*: článok 54 ods. 2 bod 3 v spojení s článkom 54 ods. 3 zákona o zdaňovaní energií	Zníženie podľa článku 25 ods. 3a prvej vety bodu 4.4 zákona o dani z minerálnych olejov *od 1. augusta 2006*: článok 58 ods. 2 bod 3 zákona o zdaňovaní energií C 39/2005	Čistá daň	Minimálna daň EÚ
	v EUR/1 000 kg				
do 31.3.1999	25,56 (1)				
od 1.4.1999	38,34 (2)				
2000	38,34 (2)				
2001	38,34 (2)	10,22	25,56	2,56 (3)	0,00 (5)
2002	38,34	10,22	25,56	2,56 (3)	0,00 (5)
2003	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (5)
2004	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (6)
2005	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (6)
2006	60,60	14,02	38,90	7,68 (4)	0,00 (6)

(1) Do 31. marca 1999 bola bežná sadzba dane z kvapalného plynu 50,00 DM/1 000 kg. Údaje sú poskytnuté v eurách s cieľom umožniť porovnanie (výmenný kurz: 1 EUR = 1,95583 DM).

(2) Od 1. apríla 1999 do 31. decembra 2001 bola bežná sadzba dane z kvapalného plynu 75,00 DM/1 000 kg. Údaje sú poskytnuté v eurách s cieľom umožniť porovnanie (výmenný kurz: 1 EUR = 1,95583 DM).

(3) V záujme zjednodušenia výška čistej dane nezohľadňuje daňové „dno"(odpočítateľné) vo výške 409 EUR stanovené v článku 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov. Aktuálna výška čistej dane závisí od spotrebovaného množstva.

(4) V záujme zjednodušenia výška čistej dane nezohľadňuje daňové „dno" (odpočítateľné) vo výške 205 EUR stanovené v článku 25 ods. 4 zákona o dani z minerálnych olejov. Aktuálna výška čistej dane závisí od spotrebovaného množstva.

(5) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 6 ods. 3 smernice Rady 92/82/EHS z 19. októbra 1992 o harmonizácii sadzieb spotrebných daní z minerálnych olejov.

(6) Minimálna sadzba dane uvedená v článku 4 ods. 1 v spojení s tabuľkou C prílohy I k smernici Rady 2003/96/ES z 27. októbra 2003 o reštrukturalizácii právneho rámca Spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny.

PRÍLOHA II

Informácie o výške pomoci, ktorá bola poskytnutá, ktorá sa má vymáhať a ktorá už bola vymožená

Identita príjemcu pomoci	Celková výška pomoci získanej v rámci schémy (*)	Celková výška poskytnutej pomoci, ktorú je potrebné vymáhať (*) (istina)	Celková výška poskytnutej pomoci, ktorá už bola vymožená (*)	
			Istina	Úroky súvisiace s vymáhaním poskytnutej pomoci

(*) Národná mena v miliónoch.